

VAN GROEI EN BLOEI EN JAARGETIJD.

Nu moeten wij ook eens gaan „doen” aan de phaenologie van knoppen en twijgen van boomen en struiken in het voorjaar. Iedereen weet tegenwoordig, dat ons voorjaar begint omstreeks 1 December. Met uitheemsch houtgewas zullen we ons voorloopig niet bemoeien. Niet, dat ik het van minder belang acht. Integendeel, want het is uitermate boeiend hun gedrag hier te lande te vergelijken met hun gewoonten in het landschap van hun herkomst ver of nabij. Wij bewaren dus Jasminum en Hamamelis en de verschillende soorten van Prunus, Ribes enzovoort tot een volgende gelegenheid en beperken ons nu tot de zwellende knoppen en kleurende twijgen en de manifestaties van de voorjaarssapstroom van onze inheemsche houtsoorten.

De knoppen van de vroeg bloeiende wilgen zijn vòòr Kerstfeest al lang aan het zwellen. Ze zijn al echt sappig en glimmend en die van de toekomstige bloeitwijgjes werpen dan ook in December meestal reeds één buitenste knopschubje af, dikwijls zelfs de heele zwik en dan komt het zilvergrijsz poesje te voorschijn. Zoo was het in 1922 en 1923. In 1938 wachtten ze tot Februari. Het vroegst is altijd de Kaspische Wilg, maar die telt hier niet mee, als uitheemscheling. Van onze wilgen is Katwilg het eerst, daarna Geoorde en Grauwe Wilg. Bittere Wilg en Waterwilg komen een stukje later. De Bittere Wilg en de Geoorde Wilg kleuren hun twijgen het mooist.

De elzenknoppen (de bladknoppen natuurlijk) zwellen in Januari al merkbaar en prikken dan ook het mooist in hun pruimenblauw, dat gaat tanen tegen den tijd, dat de eerste knopschub wordt afgeworpen.

Bij Berk, Ahorn en Kardinaalsmuts kunnen wij profiteeren van de omstandigheid, dat de knopschubben vaak een donkeren rand hebben en als nu de voorjaarsactie begint dan teekenen zich tegen die donkere randen de frissche strookjes van de vooruitgeschoven volgende schubben duidelijk af, al zijn ze nog maar onderdeelen van een millimeter breed. Zelfs hebben we hier gelegenheid tot meten om een samenhang te ontdekken tusschen groeisnelheid en omstandigheden van temperatuur en vochtigheidstoestand. Let op het tijdsverschil tusschen het int:eden van invloedrijke meteorologische verschijnselen en veranderingen in de groeisnelheid.

Dat uitschuiven van de knopschubben is bij de beuk wel het allermooist te zien, maar dat gebeurt in Maart pas goed duidelijk. Dan zijn de knoppen aan het zwellen, maar dat begint toch ook reeds eerder, wat met fijne metingen wel is te constateeren. Natuurlijk moeten wij hier er op bedacht zijn, de dikkere knoppen van bloeitwijgen niet te houden voor gezwollen knoppen van groeitwijgen.

De Linde loont ook de moeite wel, zoowel wat betreft de werking van de knoppen, als de kleur van knopschubben en jonge twijgen en in het bijzonder wel die van opslag uit zaad. Wij beleven in Thijsses's Hof veel genoeg aan zoo'n vierjarige zaailing, die nu nog altijd tevergeefs streeft naar zijn derde dimensie. Inmiddels verblijdt hij ons met mooie kleurvertooningen.

„Er zit al werking in het hout” zegt de boschwachter, „ik voel het”. Ja, beste vriend, je voelt het zeker, maar tegelijk zie je het ook. Al die onmerkbare zwellingen en strekkingen van knoppen, diktegroei, en vooral de kleuring van de schors van jonge twijgen geven het landschap een geheel nieuw uiterlijk en schooner beeld van vroege lente bestaat er haast niet dan een ruime duinvallei met een natuurlijke begroeiing van loofhout, kleurig met diep wijnrood van berken-twijgen over de witte stammen, met helder stroogeel van de zwarte populieren, hier en daar vaag purpur van een groep beuken, bleekgroenaschkleurige vlierbollen verrijzend uit zwarte duindoorns, die eigenlijk zilvergrijs zijn en ter afwisseling nog frisch groen van de duinmossen.

Eiken en Esschen vertoonen pas laat speling in hun knoppen, maar doen toch mee in het vroege voorjaarsfeest door aantrekkelijke glansen in de schors van jonge twijgen.

Er valt hier nog heel wat te bekijken, te observeeren, te onderzoeken en te bespreken.

JAC. P. THIJSSSE.